

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 3C/97/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516206866
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Macúchová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2018:3516206866.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Evou Macúchovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1/ I. Y., V.. XX.XX.XXXX, P. Y. X, V. R. V. L. a 2/ J. Y., V.. XX.XX.XXXX, P. J. Q. XXXX/XX, V. R. V. L., žalovaná 2/ právne zastúpená: JUDr. Andrej Cifra, advokát, Janka Kráľa 5/A, Lučenec, o zaplatenie 5.000,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaným 1/ a 2/ voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobným návrhom doručeným súdu dňa 22.08.2016 domáhal, aby súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 5.000,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 5.000,- Eur od 24.10.2013 do zaplatenia a k náhrade trov konania. V dôvodoch žaloby uviedol, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 uzatvorenej medzi postupcom - Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalobcom, bola pohľadávka voči žalovaným postúpená na postupníka. Medzi postupcom a žalovanými bola dňa 24.09.2008 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 66.378,84 Eur, ktorý sa žalovaní zaviazali uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 428,50 Eur mesačne vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci a zároveň platiť úroky, poplatky dohodnuté v zmluve, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať podmienky dohodnuté v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach a obchodných podmienkach. Žalovaní porušili svoje zmluvné povinnosti v dôsledku čoho postupca v zmysle bodu 7.6.1 VOP vyhlásil dňa 02.10.2013 mimoriadnu splatnosť úveru. Pohľadávka ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala sumu 65.818,15 Eur. Ku dňu postúpenia predstavovala pohľadávka žalobcu sumu 43.584,08 Eur, pozostávajúca z istiny vo výške 38.245,35 Eur, úrokov v sume 2.109,35 Eur, úrokov z omeškania 12,37 Eur, zákonných úrokov z omeškania vo výške 3.217,01 Eur. Žalobca si v zmysle dispozičného oprávnenia voči žalovaným uplatňuje istinu vo výške 5.000,- Eur a zákonný úrok z omeškania. Žalovaní odo dňa postúpenia pohľadávky neuhradili žalovanú sumu ani len čiastočne.

2. Žalovaný 1/ sa k žalobe písomne nevyjadril, žaloba mu bola doručená postupom podľa § 116 ods. 1, ods. 2 C.s.p., teda oznámením o jej podaní na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke, po tom, čo boli neúspešné pokusy súdu potrebné na zistenie jeho skutočného pobytu. Po oznámení skutočného pobytu žalovanou 2/ bola žalovanému 1/ žaloba spolu s prílohami, poučením o procesných právach a povinnostiach doručená spolu s predvolaním na pojednávanie aj poštou do vlastných rúk ani potom sa k nej žalovaný 1/ nevyjadril.

3. Žalovaná 2/ vo vyjadrení k žalobe prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že pôvodným veriteľom žalovanej pohľadávky bola Slovenská sporiteľňa, a.s., pre ktorú ako bankovú inštitúciu platili určité zákonné požiadavky v súvislosti s postupovaním jej pohľadávok na tretie osoby, nemajúce postavenie bankového domu. V zmysle oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti malo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti ku dňu 02.10.2013, predmetnému úkonu banky nepredchádzal postup rešpektujúci zákonné znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď nebolo preukázané, že pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, teda pred uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka banka v postavení dodávateľa upozornila spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva a rovnako nebola preukázaná doba omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky aspoň tri mesiace. Úkon zosplatnenia nerešpektujúci zákonné znenie je z uvedeného dôvodu v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom. Žalovaná 2/ zároveň spochybnila platnosť obchodných podmienok, všeobecných obchodných podmienok, s ktorými sa nemala ako spotrebiteľ možnosť pred uzavretím zmluvy oboznámiť sa, v dôsledku čoho je potrebné tieto považovať za neprijateľné zmluvné podmienky, a teda za neplatné. Ak by nedošlo k platnému dojednaniu o obchodných podmienkach a VOP, neexistoval by právny základ pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru (nakoľko oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru je zakotvené v bode 7.6.1 VOP), bol by daný dôvod konštatovať, že k postúpeniu pohľadávky došlo bez toho, aby banka pred postúpením pohľadávky úver platne zosplatnila, čo je jednou z nevyhnutných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z banky na iný subjekt v zmysle zákona o bankách. Žalovaná 2/ ďalej namietala, že banka pred postúpením pohľadávky na iný subjekt písomne dlžníka nevyzvala na splnenie jeho záväzku, čo je podmienkou k platnému postúpeniu pohľadávky na iný subjekt a žalobca tiež nepreukázal, že by bol dlžník aj napriek obdržaniu písomnej výzvy zo strany banky po jej prevzatí v omeškaní so splnením svojho záväzku po dobu dlhšiu ako 90 dní. Z uvedeného vyplýva, že banka v čase, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky na žalobcu (23.10.2015) postupovala svoju pohľadávku bez toho, aby pred postúpením predčasne ukončila úverový vzťah, pričom § 92 ods. 8 zákona o bankách umožňuje iba postúpenie úverovej pohľadávky, ktorá sa stala už splatnou. Na základe týchto skutočností má za to, že žalobca v konaní nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou, čo je dôvodom na zamietnutie žaloby.

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej 2/ uviedol, že žalovaní sa dostali do omeškania s platením úveru a omeškané splátky úveru neuhradili, preto právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a to podaním zo dňa 02.10.2013 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, ktoré súdu predložil. Na základe uvedeného zastáva názor, že v konaní bolo nesporene preukázané, že pred postúpením pohľadávky boli dodržané všetky podmienky, vyplývajúce z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách. V konaní bolo tiež preukázané, že žalovaní boli v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a tiež, že boli postupom vyzvaní na úhradu omeškaných splátok výzvou označenou ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 02.10.2013, ku ktorým boli pripojené fotokópie doručeníek. Poukázal tiež na to, že ustanovenie § 92 ods. 8 zák. o bankách vyžaduje, aby bol klient kedykoľvek za trvania omeškania vyzvaný na zaplatenie aspoň časti svojho peňažného záväzku (čo bolo v konaní preukázané predloženými výzvami právneho predchodcu žalobcu). Z citovaného ustanovenia nevyplýva, aby v čase od písomnej výzvy banky uplynulo do času postúpenia pohľadávok viac ako 90 dní, nakoľko toto ustanovenie pojednáva len o písomnej výzve banky, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Žalobca poukázal na skutočnosť, že v súlade s prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok bol žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávok v omeškaní po dobu 914 dní, teda súčet všetkých omeškaní žalovaného so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzhľadom k uvedenému v čase postúpenia pohľadávky napriek výzve banky bol žalovaný v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, t. zn., že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Záverom poukázal na to, že žalovaní uhradili celkovo sumu 47.682,35 Eur vrátane dražby, čo vyplýva z predloženej platobnej histórie.

5. Žalovaná 2/ v podaní doručenom súdu dňa 20.12.2017 vzniesla námietku premlčania, keď podľa nej pri zosplatnení úveru postupom podľa §§ 565 a 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba nie odo dňa zosplatnenia, ale v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. V čase zosplatnenia, t.j. dňa 02.10.2013 museli tak byť žalovaní v omeškaní so splátkou viac ako 3 mesiace. Z predloženého úverového účtu vyplýva, že v mesiacoch máj 2013, jún 2013, júl 2013 a august 2013 neuhradili žiadnu úhradu. Žaloba bola podaná na súd až

dňa 22.08.2016. V predmetnej veci je tak možné uvažovať o začiatku premlčacej doby so začiatkom 3 mesiace pred úkonom zosplatnenia, t.j. od mesiaca júl 2013 a uplynula v júli 2016. Ak bola žaloba podaná v mesiaci august 2016, bola podaná po uplynutí premlčacej doby, preto považuje nárok žalobcu ako celok premlčaný a žiadala žalobu zamietnuť.

6. Žalobca vo vyjadrení doručenom súdu dňa 22.03.2018 poukázal na § 565 Občianskeho zákonníka, z ktorého je nesporné, že pri plnení v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatnenie celého dlhu len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak veriteľ svoje oprávnenie nevyužije, plynú premlčacia doba pre každú splátku samostatne. Ak však dlžník nesplní v určenom termíne ani ďalšiu splátku, veriteľovi opätovne vzniká právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť, pričom ak toto právo využije, tak premlčacia doba všetkých splátok do budúca začne plynúť od splatnosti tejto ďalšej nesplnenej splátky. Poukázal na skutočnosť, že listom zo dňa 02.10.2013 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy do 15 dní od jej doručenia, žalovaný list prevzal dňa 08.10.2013, čím poskytnutá lehota uplynula dňa 23.10.2013 a dňom nasledujúcim, teda 24.10.2013 došlo k splatnosti celej dlžnej sumy. Od dátumu 24.10.2013 je potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby. Keďže žaloba bola podaná dňa 19.08.2016, premlčacia doba k predmetnému dátumu neuplynula. V podaní doručenom súdu dňa 02.05.2018 poukázal na to, že žalobca, resp. jeho právny predchodca by si nemohol svoj nárok uplatniť pred tým, ako dlžníka vyzval na plnenie. Pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti premlčacia doba nemohla začať plynúť, nakoľko žalobcovo právo nebolo „actio nata“ a v prípade podania žaloby pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru by žaloba bola zamietnutá ako predčasne podaná, nakoľko žalovaný mohol pohľadávku naďalej splácať spôsobom dojednaným v zmluve.

7. Žalovaná 2/ s tvrdením žalobcu o tom, že k začiatku plynutia premlčacej doby došlo dňa 24.10.2013 nesúhlasila, poukazujúc na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého táto začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, ktorou je splátka, s ktorou je v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zákonníka dlžník v omeškaní aspoň tri mesiace. Nakoľko bola žaloba podaná na súd 22.08.2016, premlčacia doba uplynula v júli 2016 so začiatkom plynutia 3 mesiace pred úkonom zosplatnenia. Nárok žalobcu považuje za premlčaný.

8. Súd podľa § 180 C.s.p. prejednal na pojednávaní vec v neprítomnosti žalobcu, žalovaného 1/, 2/ a právneho zástupcu žalovanej 2/, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili. Nebol dôvod na odročenie pojednávania podľa § 183 C.s.p.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 s prílohou, Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.09.2008, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami SLSP pre poskytovanie úverov, Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 02.10.2013 s doručenkami, Výzvou k úhrade zo dňa 11.11.2015, Oznámením o postúpení pohľadávky, podacím hárkom k doručeniu oznámenia o postúpení, pokusom o zmier, ako i ďalším obsahom spisu a zistil skutkový stav veci.

10. Dňa 24.09.2008 bola medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2 milióny Sk (66.387,84 Eur), ktorý sa žalovaní zaviazali splácať v 324-och mesačných splátkach vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky 20.10.2008 a splatnosťou úveru 20.09.2035. Úver bol žalovaným poskytnutý jednorazovo bezhotovostne. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli i Všeobecné obchodné podmienky, v ktorých bode 7.6.1. je dojednané oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere okrem iného v prípade, že je klient v omeškaní s platením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, alebo je v omeškaní so splatením poplatkov spojených s úverom, ktoré trvá viac ako 10 dní.

11. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 02.10.2013 vyhlásila banka úver za predčasne splatný podľa bodu 7.6.12 písm. a) VOP ku dňu 02.10.2013, čím sa pohľadávka zo zmluvy o úvere mala stať splatnou v celom rozsahu. Žalovaní boli zároveň vyzvaní k splateniu celej dlžnej pohľadávky spolu s príslušenstvom do 15 dní od prevzatia oznámenia. Oznámenie bolo žalovaným doručené dňa 08.10.2013.

12. Listom zo dňa 30.09.2015 bolo zo strany právneho predchodcu žalobcu žalovaným oznámené postúpenie pohľadávky s príslušenstvom podľa § 526 Občianskeho zákonníka, a to na základe zmluvy

o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015, ktorou bola pohľadávka voči žalovaným postúpená na žalobcu.

13.Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

14.Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

15.Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16.Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZSÚ“), na účely tohto zákona sa rozumie: spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

17.Podľa § 3 ods. 1 a 2 ZSÚ, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

18.Podľa § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19.Na základe vykonaného dokazovania v predmetnej veci mal súd za to, že medzi Slovenskou sporiteľnou, a.s. (bankou) ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi bola uzatvorená zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej vznikla veriteľovi povinnosť poskytnúť úver a žalovaným povinnosť vrátiť ho podľa podmienok dohodnutých v úverovej zmluve. Posúdenie právneho vzťahu medzi účastníkmi ako vzťahu zo zmluvy o úvere však nevyklučuje aplikáciu ustanovení spotrebiteľského práva na daný právny vzťah. Na základe vyššie citovaných ustanovení súd predmetnú zmluvu vyhodnotil ako spotrebiteľskú.

20.Na pojednávaní dňa 12.06.2018 súd v zmysle § 181 ods. 2 C.s.p. určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, keď konštatoval, že žalobca je aktívne legitimovaný na podanie žaloby, avšak za dôvodnú považoval žalovanou 2/ vnesenú námietku premlčania.

21.Predbežné právne posúdenie veci má predovšetkým umožniť objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia. Jeho účelom je zefektívnenie, zrýchlenie a zjednodušenie sporového konania, vrátane prevencie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí. Je však potrebné uviesť, že v prípade predbežného právneho posúdenia veci, nie je súd takto formulovaným záverom striktnie viazaný. Opak

by nevyhnutne viedol k absurdným dôsledkom a k deformovaniu rozhodovacieho procesu. Súd musí byť pri svojich právnych záveroch nezávislý a jeho slobodný myšlienkový postup je limitovaný iba obsahom objektívneho práva, ktoré v konkrétnej veci interpretuje a aplikuje. Svojím vlastným predbežným právnym posúdením veci teda nemôže byť priamo obmedzený. V záujme právnej istoty je však nevyhnutné, aby sa v odôvodnení rozhodnutia s týmto odklonom náležite vysporiadal, inak by bol popretý účel samotného predbežného právneho posúdenia veci.

22.V zmysle článku 2 Základných princípov C.s.p., právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

23.V priebehu konania sa súd prvej inštancie oboznámil s najaktuálnejšou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to konkrétne s rozsudkom sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018. Z uvedeného dôvodu považoval súd za potrebné opätovne sa vysporiadať s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Súd sa od svojho pôvodného predbežného právneho posúdenia odklonil z týchto dôvodov:

24.Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu (žalobcovi) ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať, pričom súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu, aj v prípade, že ju žiadnej z účastníkov nenamieta.

25.Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

26.Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá a) prijíma vklady a b) poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

27.Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28.Uvedené zákonné ustanovenie hovorí o tom, že ak je napriek písomnej výzve banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, môže banka, za splnenia ďalších podmienok (ak klient pred postúpením pohľadávky neuhradí banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; existencia písomnej výzvy banky na plnenie) svoju pohľadávku zodpovedajúcu celému tomuto peňažnému záväzku (nielen časti) postúpiť písomnou výzvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (postupník), aj bez súhlasu klienta. Uvedený výklad korešponduje s dôvodovou správou k tomuto zákonnému ustanoveniu, ktorá hovorí o pohľadávke, zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, nielen nesplácanej časti dlhu. Aplikácia tohto ustanovenia pritom závisí od dohodnutej doby splatnosti záväzku klienta. Ak je úver splatný v splátkach, banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi celú, teda aj nesplátnú časť pohľadávky z úveru za podmienky že: a) klient nesplnil riadne a včas čo i len jednu

splatnú splátku istiny úveru a/alebo úrokov alebo ich časť, b) jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, c) na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku bol písomne vyzvaný.

29. Postupca, na ktorého je postúpená pohľadávka banky, a ktorý si ju v súdnom konaní uplatňuje (žalobca) je povinný preukázať tvrdenia o splnení podmienok aktívnej vecnej legitímácie, t.j. či bola na neho pohľadávka banky platne postúpená podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej legitímácie žalobcu v konaní.

30. Súd považuje za potrebné uviesť, že možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok nie je vylúčená najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 Obč. zákonníka). Je logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

31. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť, pričom postúpenie určitých pohľadávok môže byť zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovolené, ale len za určených podmienok. Krajský súd v Trenčíne v rozhodnutí 6Co/490/2016 zo dňa 29.11.2016, ktoré bolo predmetom dovolacieho konania, vyslovil názor (s týmto názorom dovolací súd v plnom rozsahu súhlasí) a stotožňuje sa s ním aj tunajší súd, v zmysle ktorého ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách je práve takým ustanovením, ktoré upravuje ďalšie špeciálne podmienky, za ktorých môže byť banková pohľadávka (alebo jej časť) postúpená, a to: ak je pohľadávka 1/ splatná, a to až po predchádzajúcej 2/ písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené 3/ omeškania dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené skutočnosti považoval za zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky, splnenie ktorých sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej je postúpenie podmienené splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli, ide o cesiu neplatnú od počiatku (ex tunc) a jej neplatnosť nemožno zhojiť. Odvolací súd tiež uviedol že je bez významu, že podmienky platnosti postúpenia pohľadávky sú uvedené v zákonom predpise, ktorý je predpisom verejného práva. Pre aplikáciu ustanovenia § 39 Obč. zákonníka je rozhodujúce zistenie, že právny úkon je v rozpore so zákonom, nakoľko cit. ustanovenie nerozlišuje, o akú právnu normu ide (normu verejného alebo súkromného práva).

32. Písomná výzva banky dlžníkovi je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobca však takýto dôkaz v konaní nepredložil, preto mal súd za to, že žalobca nepreukázal prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ani písomné oznámenie postupcu (banky) žalovanému 1/ a 2/ nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie a ani ju nenahrádza.

33. Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru listom zo dňa 02.10.2013, súd argumentáciu žalovaných, že predmetný jednostranný právny úkon banky je neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, považoval za správnu. Oznámenie právneho predchodcu žalobcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 02.10.2013 je neplatným právnym úkonom, ktorý nemôže vyvolať žiadne právne účinky, nakoľko mu nepredchádzalo splnenie všetkých podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko v konaní nebola zistená existencia písomnej výzvy banky na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku.

34. Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno konštatovať, že vo veci nedošlo k riadnemu vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru zo strany banky, a to z dôvodu nepreukázania existencie písomnej výzvy na zaplatenie dlhu, preto podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (na žalobcu) podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách tak neboli splnené, v dôsledku čoho nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovaným na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorá je v tejto časti pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. z.) neplatná. Uvedené má za následok, že žalobca v súdnom konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadne jeho aktívnej legitímácie, a preto súd žalobu žalobcu zamietol.

35.Vzhľadom na to, že súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, v odôvodnení rozhodnutia sa ďalej nezaoberal vznesenou námietkou premlčania.

36.Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37.V danom prípade boli žalovaní 1/ a 2/ v konaní plne úspešní, preto im súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.